

Főtitkári jelentés*

Dr. Bérczi István

Tisztelt Küldöttközgyűlés, kedves vendégeink, hölgyeim és uraim!

Az ötéves választási ciklus utolsó évében az utolsó előtti év eredményeiről beszámolva a számvetést készítőnek nagyon kell fegyvelmeznie gondolatait, nehogy már most előzetes végelszámolással rukkoljon elő. Különösen indokolatlan egy olyan esztendő előtt, amely sok szempontból meghatározó lesz az említett időszak végelszámolását illetően.

Először essünk túl a nehezén, lássuk az 1984. év számszaki adatait. A beszámolási időszak végén Társulatunk taglétszáma 1510 fő volt. Ebből 801-en a fővárosi területi szervezetnél, 709-en a 4 vidéki területi szervezetnél regisztrálták magukat. (53:47-es Budapest—vidék arány.) A hivatalosan nyilvántartott taglétszámunk az előző évekhez képest csökkent, mivel az 1984-ben végrehajtott tagdíjrevízió kapcsán 150 főt, az alapszabály értelmében 1 évet meghaladó tagdíjhátralék miatt tagjaink sorából törölni kellett. A törlések a Budapest—vidék arány eltolódását is eredményezték mégpedig 57:43-ról a jelenlegi 53:47-re, jelezve azt, hogy a múlt századvég prózairodalmából ismert „bűnös nagyváros” megjelöléssel illelhetjük budapesti tagtársaink egy hányadának tagdíjfizetési morálját.

Sajnálatos veszteségeink sorába tartozik, hogy 1984-ben 9 tagtársunktól kellett végső búcsút vennünk:

GREGUSS Pál,
HÖRÖMPÖLY Miklós,
MAKARA Károly,
MOLNÁR István,
SALAMIN Pál,
SZABÓ Józsefné,
SZÁDECKY-KARDOSS Elemér,
VARGA Gyula,
VIGH Gusztáv

távoztak el örökre körünkől. Kérem, tisztelegjünk emléüknek néma felállással.

1984. évi rendezvényeink statisztikai oldala évek óta jelentkező, így hosszú távúnak tűnő tendenciákra utal:

* Elhangzott a Társulat 1985. III. 13-i közgyűlésén. (A főtitkár akadályoztatása miatt felolvasta dr. Halmaj János titkár.)

Nagyrendezvény (vándorgyűlés + tanulmányi kirándulás)	4 db	180 fő	45 fő/db
Előadókülések, ankétok	64 db	1128 fő	18 fő/db
Továbbképző tanfolyamok	3 db	140 fő	47 fő/db
Vezető testületek ülései	8 db	424 fő	53 fő/db

A fenti szám adatok, a korábbi évek statisztikai adataival összehasonlítva, az alábbi tendenciákról tanúskodnak: 1. változatlanul kiemelkedő érdeklődésre tartanak számot a továbbképző tanfolyamok, 2. elfogadható, bár kissé csökkent tendenciát mutat a nagyrendezvények látogatottsága, 3. nem javult, sőt 2 év alatt valamit csökkent (20 fő/db-ról 18 fő/db-ra) az előadókülések, ankétok résztvevőinek száma.

Ebben az a leginkább figyelemre méltó, hogy a mai költségtakarékos időben éppen a legdrágább rendezvényeink a legnépszerűbbek. (Az elmúlt évben rendezett sümegi Szedimentológiai Továbbképző részvételi díja 800,— Ft/fő és a szegedi Ásvány-Kőzettani Továbbképző részvételi díja 420 Ft/fő volt.) Az elvileg semmiféle pénzügyi kötöttséggel nem járó előadókülések a legkevésbé látogatottak. Ez azt a nézetet látszik igazolni, hogy a téma, a helyszín és a gyakoriság helyes megválasztása az, ami lendíthet a látogatottságon. Különösen az első kettőre helyezném a hangsúlyt. Átfogó jellegű, széles szakemberkört érdeklő témák, jól megközelíthető helyen, esetleg egyéb, a szakmai közönséget amúgy is vonzó eseményre „rászervezve” biztos eredményt hoznak. (Jó példa erre néhány nappal ezelőtt, a kibővített elnökségi választmányi ülés délutánján tartott előadások, „Az Alföld harmadidőszak előtti képződményeinek áttekintése”, amely átfogó jellegén kívül az időpont egybeesésének is köszönhető a kiemelkedő látogatottságot, amely 83 fő volt.)

Néhány szó az 1984. évi jelentősebb rendezvényekről:

Vándorgyűlésünket az Észak-magyarországi Területi Szervezet vendégeként Miskolcon rendeztük október 9—10-én. Az első nap előadásai és a második nap terepbejárása megfelelő módon illusztrálta mindazon új ismereteket, amelyek az ország földtani felépítése és nyersanyagbázisa szempontjából oly fontos régióban az utolsó hasonló jellegű rendezvény óta váltak bizonyítottá.

A továbbképzők sorából kiemelkedett az Általános Földtani Szakosztály által az Ifjúsági Bizottság és a Közép- és Északdunántúli Területi Szervezet közreműködésével (a KFH—MÁFI jóvoltából) Sümegen szervezett *Szedimentológiai Tanfolyam*, amely áttekintette e — oktatásunkban sajnos Hamupipőke szerepre kárhozottat — tudományág legújabb irányzatait.

Az Ásványtan-Geokémiai Szakosztály és az Ifjúsági Bizottság közös vállalkozása volt az *Ásvány-Kőzettani anyagvizsgálatokkal* foglalkozó tanfolyam, amely a korszerű elektronika uszályában látványosan fejlődő új eljárásokat volt hivatva szakmai közkinccsé tenni.

A szedimentológiához hasonlóan mostohán kezelt diszciplínaként került ismételtlen előtérbe a *tektonika*. Ez évben az Ifjúsági Bizottság és a Dél-dunántúli Területi Szervezet vállalkozott a korábbi, nagyszerű büki továbbképző megismétlésére.

Az év során rendezett *ankétok* egyértelműen és örömdetesen a földtudomány eredményeinek a gyakorlatba való átültetése témakörében mozogtak. Az Általános Földtani Szakosztály a Magyar Agrártudományi Egyesület Talajtani Társaságával közösen (külső közreműködők: MÁFI, Alginit Gazdasági Társaság) „*Alginit a mezőgazdaságban*” c. rendezvénnyel csinált publicitást ezen új, sokoldalúan felhasználható nyersanyagfajtának; illetve teremtett kapcsolatot a népgazdaság siker ágazatával, a mezőgazdasággal.

A Szénkőzettani Munkabizottság, a kőolaj és földgáz kutatás földtani megalapozásához szükséges geokémiai módszerek hazai alkalmazásának eredményeit tekintette át a májusi *Szénhidrogéngéokémiai Anketon*.

Az Agyagásványtani Szakosztály ezúttal Mádton rendezte, a Szilikátipari Tudományos Egyesülettel közösen a földtan és a szilikátipar közös gondjait számba vevő rendezvényei sorában az *illittel* foglalkozót.

Elnevezését tekintve az anketokhoz tartozik, tartalmában azonban nem, az Ifjúsági Bizottság „Első Előadói Anketja”. 1984-ben másodszor kaptak fórumot a nyilvánosság – és zsűri – előtt egyetemi hallgatók és már végzett ifjú geológusok, hogy számat adjanak kezdeti tudományos működésük eredményeiről és előadói kvalitásairól. A két kategóriában összesen 30 fő nevezett, ebből 12 fő hallgató. A győztesek és helyezettek megérdemlik, hogy nevüket megőrizze a Társulat annalesei:

A „hallgató” kategóriában:

- I. LANTAI Csaba: Ny-Mecsek-i bázitok közettani és geokémiai vizsgálata
- II. SCHLEMMER Katalin: Jura korú rétegsorok mikrofácies és üledékföldtani vizsgálata a Mecsek és a Villányi-hegység közötti területen
VAKARCS Gábor – VÁRNAI Péter: Szőc-Halomvölgy XI. számú bauxitlenese rétegsorának elemzése
- III. BÁRSONY Erika – VELLEDETS Felicitás – HIVES Tamás: Földtani vizsgálatok az Óbányai völgyben
HÁMOR Tamás – VIDÓ Mária: A salgótarjáni barnaköszén formáció üledékföldtani jellemzése a dusnoki kutatási területen

A „végzett geológusok” kategóriában:

- I. HIR János: Morfológiai vizsgálatok Serényfalva és Putnok között
MOLNÁR Sándor: Az alföldi alsókréta vulkanitok közettani, kőzetkémiai jellemzése
 - II. VARGÁNÉ BARNA Zsuzsanna: Termogázitrimetriás mérések tapasztalata
BUDAI Tamás: A lemezes-tűzköves dolomit rétegtani helyzete a Keszthelyi-hegységben
 - III. TARNÓCZI Ferenc: Építőipari nyersanyagelőfordulások geostatistikai vizsgálatának néhány tapasztalata
RÉTI Zsolt: Aggtelek – Rudabányai-hegységi bázisos-ultrabázisos kőzetek eddigi vizsgálati eredményei
- A „hallgató” kategóriában a legjobb előadóként III. helyezést ért el*
LEÉL-ÓSSY Szabolcs – FÖZY István: Két Kelet-Mátrai konglomerátum kavics és ősmaradvány anyagának összehasonlító vizsgálata
- a „végzett geológusok” kategóriában II. helyezést ért el*
NAGYNÉ SZENTAI Margit: A Rákhegy-II. bauxittelep ásványtan-üledékföldtani vizsgálata

Az Őslénytan-Rétegtani Szakosztály hosszú távú programjába vette a „rétegtan forradalma” eredményeinek ismertetését, szakmai közkinccsé tételét. Ez évben, a Magyar Rétegtani Bizottsággal közös rendezésben, a *Biosztratigráfiai Anket* került sorra.

A Mérnökgeológia-Környezetföldtani Szakosztály folytatta a „kiszatár forgalommal” egybekötött regionális szemináriumok sorozatát: ezúttal Nógrádban és a szomszédos szlovák területen.

Külön kell szólnom az Elnökség által kinevezett „ad hoc” bizottságok munkájáról. Ezek a Társulat működésével kapcsolatos általános, illetve speciális kérdések megoldási lehetőségeit vizsgálják. Az *Alapszabály Bizottság* (tagjai: ALFÖLDI László a bizottság vezetője, BOGSCH László, CSÍKY Gábor, JUHÁSZ András, KNAUER József, KOVÁCS Endre, ZELENKA Tibor, ZENTAY Tibor) munkáját folyamatosan végzi, hogy az 1986-os tisztújító közgyűlésre a társulati működéshez szükséges változtatások megfelelő javaslatok formájában elkészüljenek. Az *Emlékérem Bizottság* (ALFÖLDI László a bizottság vezetője, tagjai: DUDICH Endre, VARJÚ Gyula, BOHN Péter, JUHÁSZ József, KECSKEMÉTI Tibor, KISS János, BOGSCH László, VARGA Imréné, VÁRHEGYI Győző, SZABÓNÉ BALOG Anna) az Ifjúsági Díj új alapszabályán és az ezzel kapcsolatosan 1986-tól adományozható SEMSEY Andor emlékérem ügyrendjén dolgozik. A különösen értékes munkát végzett a *Társulati Tevékenységet Felülvizsgáló Bizottság* (VITÁLIS György a bizottság vezetője, tagjai: CSERNY Tibor, CSÍKY Gábor, FÖLDVÁRY Mária, GATTER István, HAHN György, JUHÁSZ András, KNAUER József, KOVÁCSÁRY Éva, KOVÁCS Endre, LIPTAI Edit, MAJOROS László, MIND-

SZENTY Andrea, NAGYMAROSY András, SZABÓNÉ BALOG Anna, ZELENKA Tibor, ZENTAY Tibor) alapos jelentése megszabja a kívánatos továbblépés irányát és mértékét. A társulat ez év januári műsorfüzetében „Közlemények” rovatában valamennyi tagtársunk megismerkedhet ezzel az értékes anyaggal, amely akár második alapszabálynak is tekinthető. A legtöbb munka a „Nyersanyagkutatás anyagi elismerésével” foglalkozó ad hoc bizottságra vár az elkövetkezendő évben.

Nemzetközi tevékenységünkéből kiemelkedett a 27. Nemzetközi Geológiai Kongresszuson (Moszkva, 1984. augusztus 4–14.) való részvétel. 94 országból 5704 résztvevő között Magyarország 126 fővel szerepelt. Ez a magyar részvétel példa nélkül áll a földtudományi kongresszusok történetében. A kongresszus tudományos munkája 22 szekció mellett 6 kollokvium és 10 szimpózium egészítette ki. Ezeket összesen 3500 előadás hangzott el, köztük mintegy 50 magyar. Sikerként könyvelhetjük el a magyar részvételt a GEOEXPO '84 és a GEO-CHARTA '84 kiállításokon. Elsősorban a kongresszusi különkiadványok, az Acta Geologica különszáma, Geologo Internacia (eszperantó kiadvány) és Magyarország új földtani—mélyföldtani térképsorozata tett mély benyomást a látogatókra.

Ez a nagyszámú részvétel nem lett volna lehetséges a MTESZ nagyvonalú, pozitív hozzáállása nélkül, amely egymillió deviza Ft rendkívüli utaztatási keretet tett számunkra hozzáférhetővé. Ez 64 tagtársunk utaztatását tette lehetővé. Köszönet illeti a Központi Földtani Hivatalt az itthoni és helyszíni szervezőmunkáért, a kiküldöttek vállalatait, intézeteit a deviza forint háttérnek megteremtéséért. Ehhez hozzá kellett még tenni a társulati titkárság ezúttal HALMAI Jánossal kiegészített stábjának rengeteg munkáját és végül, de nem utolsósorban a moszkvai szervezőbizottság végtelen türelmét és megértését, amivel megvárták, míg a magyarok megvívják harcukat a hazai pénzügyi rendelkezések hétfejű sárkányával és régesrégén túl minden határidőn és módosított határidőn, a szükséges befizetéseket rendezni tudják. Tulajdonképpen a sárkánynak csak hat fejét vágtuk le. Azzal, amelyikben az a rögeszme uralkodik, amely egyenlőségjelet tesz egy földtani terepbejárás és egy teszem fel, disznótoros túra közé, ha történetesen mindkettőt utazási iroda szervezi, most sem bírtunk. Szomorú, mert a 30 elő (540 fő) és 33 utó (700 fő) kirándulás, amelyeken csak tizen tudtak részt venni Magyarországról, számos olyan más-ként talán soha el nem érhető területre eljuttatta volna a magyar szakembereket, ahol a hazaihoz hasonló geológiai körülményeket, sok gondolatébresztő dolgot láthattak volna.

A kongresszus során megválasztották a Nemzetközi Földtudományi Unió, (IUGS) új tisztikarát, az alábbi összetételben:

elnök:	W. W. HUTCHINSON (Kanada)
főtitkár:	R. SINDIG-LARSEN (Svédország)
alelnökök:	V. L. BARSKOV (Szovjetunió)
	M. BENSaid (Marokkó)
	Zhang BINXI (Kína)
	U. G. CORDANI (Brazília)
	S. K. MUKHERJEE (India)
	G. KAUTZKY (Svédország)
	Z. KIELAN-JAWOROWSKA (Lengyelország)
pénzügyek felelőse:	J. A. REINEMUND (USA)

Számos nemzetközi tudományos szervezet is a kongresszus idején tartotta meg tisztújító összejöveteleit. Örömteljes magyar vonatkozásuk, hogy DUDICH Endre tagtársunkat, az Általános Földtani Szakosztály elnökét a Földtudományok Történetével Foglalkozó társaság (az INHIGEÓ) főtitkárává választották. Sok szeretettel gratulálunk hozzá!

Döntés született a következő 28. kongresszus helyszínéről: 1989-ben az Egyesült Államok (Washington D. C.) fogja vendégül látni a világ geológusait. 1993-ban várhatóan Távols-Kelet (Japán vagy Kína) lesz a házigazda.

Képviseltettük magunkat, társulati kiküldöttek részvételével a Nemzetközi Szedimentológiai Asszociáció 5. európai összejövetelén, Franciaországban (RÉVÉSZ István, TÓTH Kálmán); a Mediterrán Neogén Rétegtan Regionális Bizottságának (RCMNS) firenzei, geodinamikai szimpóziumán (HALMAI János); a Lengyel Földtani Társulat éves közgyűlésén (GERBER Pál és LORBERER Árpád), és meghívott előadót adtunk egy ausztriai ásványgyűjtő összejövetelnek (GATTER István).

1985-ben, 1986-ban esedékes nemzetközi kötelezettségeinkkel összhangban egy-egy ülést tartott az RCMNS 8. kongresszus előkészítő bizottsága, illetve az RCMNS elnöksége, valamint a „Nemzetközi Földtudományi Unió Közép-Kelet-Európa Neogén Ösföldrajzi térképei” Kutató-Fejlesztési Project (IUGS RDP)-szerkesztőbizottsága.

Néhány szó tevékenységünk gazdasági oldaláról: Ismeretes, hogy az összhangban a népgazdaság egészét érintő, a gazdaságos működést, önfinanszírozás elérését előirányozó célkitűzésekkel, a MTE SZ egészének és ezen belül az egyes egyesületeknek is ezek megvalósítására kell törekedniök.

<i>Bevételi forrásaink</i>		<i>Kiadás</i>	
Tagdíj	147 934,—	Nyomda	406 971,—
Jogi Tagdíj	48 200,—	Posta	172 145,—
Megbízásos munkák	730 400,—	Működés (egyéb)	249 993,—
Egyenleg (állami támogatás)	337 824,—		

ami az 1285 eFt tervezett állami támogatás összegéhez képest jelentősen csökkent. Az eredmény elismerésképpen dr. TÓTH János MTE SZ főtitkár 1985. január 16-án küldött levélben fejezte ki köszönetét a Társulat társadalmi és apparátusi vezetésének, tagságának, a szerződéses munkák vállalása terén történt erőfeszítéseikért, amely az igényelt állami támogatás ilyen mérvű mérséklését tette lehetővé.

Hosszú távon ezeknek a tendenciáknak a továbbélésével kell számolnunk. A bevétel — kiadás oldal elemzése azt mutatja, hogy elsősorban a bevétel oldal növelésétől várhatunk eredményeket, mivel a kiadás rovat tételeit túlnyúlóan független erkő (l. pl. a belföldi postadíjszabás 84%-os emelése) alakítják. Kisebb újításokkal ugyan próbálkozunk (pl. csoportos postázás, ill. alkalmi küldöncök igénybevétele elsősorban a budapesti intézmények esetén), ezek azonban kevésbé általánosítható megoldások.

A bevétel oldalon, sajnálatos módon nem lehet tovább halasztani a tagdíj jelentősebb felemelését, amennyiben továbbra is fenn kívánjuk tartani a szolgáltatások jelenlegi színvonalát. Az új, felemelt tagdíj 1985. II. felétől érvényes, összege 260 Forint/év. Ennek megfelelő arányban változik a házastársi (100 forint/év) és az ún. regisztrált tagdíj (100 Ft/év) mértéke. Az ifjúsági és nyugdíjas tagdíj összege változatlan. (Csak a kiadások illusztrálására álljon itt egyetlen tétel: a tagdíjsekket 6 Ft/db áron adja az OTP, erre jön 4 Ft postázási díj. Azaz egyetlen tagdíj csekk 10 forintba kerül, ami a régi tagdíj 7, az új tagdíj 3%-a.)

A bevételi oldal jelentősebb növelését a jogi tagság most már valóban elodázhatatlan rendezésétől és a megbízásos munkák megfelelő szinten tartásától, illetve növelésétől várhatjuk. Ezt a kérdést változatlanul napirenden tartjuk.

Hosszabb távú gazdálkodásunk elemeit, 1982—83. évekre visszamenően, 1983. október 22—november 9. között vizsgálta a MTE SZ Ellenőrzési Osztálya. A jegyzőkönyv

össességében kedvező képet festett a Társulat gazdálkodásáról, de felhívta a figyelmet az alábbi, megváltoztatandó jelenségekre:

- törekedni kell a működési, különösen a posta és nyomdai költségek csökkentésére;
- a tervekben kevesebb bizonytalansági tényezőt kell hagyni;
- növelni kell a bevételeket;
- a 140 Ft/év tagsági díjért az összeg mintegy háromszorosának megfelelő szolgáltatást nyújtunk. Ezt a részt szűkíteni kell;
- írásban kell rögzíteni az egyes funkciók ügyrendjét, elhatárolva a hatásköröket.

Úgy illik, hogy e dicsérő vélemények kapcsán kifejezzük köszönetünket a titkársági apparátus dolgozóinak, BÁNSÁGI Lászlónénak, WEIN Györgynének és végül de nem utolsósorban GÉBER Zsuzsannának, akiknek fáradságtalan szívós munkája nélkül ezeket az eredményeket nem érthettük volna el. Önkritikusan azt is meg kell jegyezni, hogy munkájuk egy része tűzoltás: az aktívák és tagok figyelmetlenségéből és mulasztásaiból eredő akadályok, nehézségek legyőzése, elhárítása. Ne tekintsek költői túlzásnak, amikor a valamennyi, ezt a munkát belülről, közelről szemlélő elnökségi tag nevében állítom, hogy kicsit is több odafigyeléssel, fegyelmezettséggel, összeszedettséggel, a másokra is gondolva, nagyon sok felesleges munkától meg tudjuk kímélni az apparátust s el lehet kerülni, hogy minden egyes nagyobb esemény előtt GÉBER Zsuzsa sok-kezdő (szőke) Siva-ként legyen kénytelen bravúrokat is bemutatva megmenteni a rendezvény sorsát. Munkájukat mégegyszer köszönjük!

Tisztelt Küldöttközgyűlés!

A mindenkori főtitkári beszámoló legkellemesebb része következik, amikor röviden ismertetem azon tagtársaink névsorát, akik 1984 során végzett munkájuk elismeréseként vállalati szintűnél magasabb kitüntetésben részesültek:

A *Munka Érdemrend ezüst fokozatát kapták*: ALFÖLDI László, POJJÁK Tibor (posztumusz), PÓKA Teréz; a *Munka Érdemrend bronz fokozatát kapta*: CSÁSZÁR Géza.

Az ipari miniszter Társulatunk Déldunántúli Területi Szervezetében annak megalakulása óta kifejtett eredményes munkásságáért *Kiváló Munkáért kitüntetést* adományozott FEJÉR Leontin, NÉMETH Gusztáv és TÓKA Jenő tagtársainknak.

A Központi Földtani Hivatal elnöke *Kiváló Munkáért kitüntetést* adományozott az alábbi tagtársainknak: ERDÉLYI Károlyné, DR. KOVÁCS Sándor, LUMSDENNÉ HORVÁTH Gabriella, DR. MÜLLER Pál, B. NAGY József, DR. NEMECZ Ernő, DR. ORAVECZ Jánosné, DR. RÁNER Géza, SZÉLES Lajos, DR. ZELENKA Tibor.

DR. MÁRTON Péter és MÁRTONNÉ DR. SZALAY Emőke *megosztva akadémiai díjat* kaptak a Magyar Tudományos Akadémia 144. közgyűlésén (1984), a kőzetek paleomágneses tulajdonságainak meghatározására kidolgozott eljárásért, a mérésekhez szükséges műszeresport kialakításáért, az így nyert és feldolgozott adatok eredményes — nemzetközileg elismert — felhasználásáért.

Tisztelt Küldöttközgyűlés!

Az évtizedek során kialakult íratlan szabályok szerint a földtan Társulaton kívül eső szféráiban bekövetkező személyi változások nem képezik szükségképp egy főtitkári jelentés részét. Ezúttal legyen szabad kivételt tennem, mivel az

1984-ben és 1985 első két hónapjában bekövetkezett változások részben olyan posztokat érintenek, amelyek lehetőséget adnak a szakmai stratégiai távlatok figyelembevételére és a fejlődési folyamatok befolyásolására; részben pedig olyan helyeken következtek be, amelyek mindenkori birtokosai hagyomány szerint fontos szerepet játszhatnak a Társulat életében.

A Központi Földtani Hivatal új elnökévé Társulatunk elnökét, DANK Viktort nevezte ki a Minisztertanács. Hivatali elődje FÜLÖP József tiszteleti tagunk az Eötvös L. Tudományegyetem rektori székébe került, az Országos Kőolaj és Gázipari Tröszt új vezérigazgatóhelyettese VÁNDORFI Róbert, főgeológusa KÓKAI János. A Magyar Alumíniumipari Tröszt főgeológusi székébe, a nyugalmába vonult BÁRDOSY György helyére TÓTH Álmos, a Geofizikai Kutató Vállalat hasonló posztjára a nyugalmába vonult KOMJÁTI János helyére POGÁCSÁS György került. A VITÜKI új főigazgatója ALFÖLDI László. Felelősségteljes új feladatokhoz jókívánásainkat tolmácsolva kérjük, hogy befolyásukat mindenkor vessék latba a Társulat érdekében is.

További személyi fejlemények, hogy GRASSELY Gyula tiszteleti tagunkat az MTA említett 144. közgyűlése a Tudományos Minősítő Bizottság tagjává választotta. FÜLÖP József tiszteleti tagunk az 1985-ös Állami és Kossuth-díjakat odaítélő bizottságra nyert kinevezést.

Tisztelt Küldöttközgyűlés!

Rátérve MTESZ-en belül kialakult kapcsolatrendszerünkre, 1984 során is törekedtünk a mozgásterünknek az interdiszciplináris területekre való kiterjesztésére. Jó példája ennek az 1984. évi vándorgyűlés, az illit és alginit ankét. Nem vitás, és ezt társulati ellenőrző bizottságunk is megállapította, hogy bőségesen van még lehetőség ezen a területen, nem kívánjuk e lehetőségeket formális lépésekkel kitölteni, természetesen örömmel vesszük a társegyesületek minden ésszerű ajánlatát is.

Elnökségi bizottságaink képviselői rendszeresen részt vesznek a megfelelő MTESZ bizottságok munkájában. Különösen a Gazdasági Bizottságra hárult sok teendő a tárgyévben. A társulati vezető testületek feladata volt az országos kérdésekben a MTESZ szintű állásfoglalások kialakításában való részvétel. Ez évben ezek közül kiemelkedett a XIII. pártkongresszus téziseinek társadalmi vitájába való bekapcsolódás. Esetenként azonban a túl szoros határidő akadályozta az elmélyültebb elemzésnek. Reméljük, hogy a jövőben már ez sem lesz akadály a MTESZ és társegyesületeiben tömörült szakemberek felgyülemlett szakmai tapasztalatai rendeltetésszerű, társadalmi hasznosításának.

Néhány szó kiadói tevékenységünkről. 1984-ben megjelent a Földtani Közlöny 114. évf. (1984) 1–3. száma; (A 4.-re sajnos papírkontingens problémák miatt kissé várni kell!) Közreadtuk az Általános Földtani Szemle 20, a Tudománytörténeti Szemle 9, a Mérnökgeológia-Környezetföldtani Szemle 31, az Őslénytani Viták 30. számát és eljuttattuk tagtársainkhoz a Földtani Kutatás 1–3. számait.

Tiszteltközgyűlés!

1985-ös év munkatervét áttekintve a bőség zavara szembevető: a 19 ankét, 6 terepbejárás címlistája néhány kivételtől eltekintve szélesebb szakmai körök érdeklődésére számottartó témákat ígér:

Ankétok

Április	<p>Az agyagásvány tartalmú minták vizsgálatának röntgendiffrakciós fázisanalitikai módszerei</p> <p>A Bakonyi Bauxitbánya Vállalat szakmai napja „A vállalat területének földtani kutatási eredményei és várható lehetőségei, a bauxit termelési jelenlegi lehetőségei és további célkitűzései” bányabejárással egybekötve</p> <p>A nyersanyag minősítésének új rendszere</p>	<p>Agyagásványtani Szakosztály</p> <p>Közép- és Északdunántúli Területi Szervezet</p> <p>Gazdaságföldtani Szakosztály</p>
Május	<p>Észak-Magyarország újabb földtani eredményei a Borsodi Műszaki és Közgazdasági Hetek keretében</p> <p>Baranya megye geotermikus melegvízhasznosításának eredményei, további — kiemelten mezőgazdasági hasznosítás céljaira történő — felhasználásának lehetőségei</p> <p>„Maros” Ankét (Makó—Szeged szakasz)</p> <p>Az Algyői szénhidrogén terület kutatásának története és eredményei</p>	<p>Észak-magyarországi Területi Szervezet, a Miskolci Akadémiai Bizottság, az MGE Nagyalföldi Szervezete</p> <p>Déldunántúli Területi Szervezet, MAE és MHT Baranya megyei csoportja</p> <p>Alföldi Területi Szervezet, MHT Szegedi Területi Szervezet</p> <p>Alföldi Területi Szervezet, OMBKE Alföldi Fűrészi Csoport</p>
Május vagy Június	<p>A természeti paraméterek szerepe egy új ásványvagyon minősítése rendszerében</p>	<p>Gazdaságföldtani Szakosztály</p>
I. vagy II. negyedév	<p>Paleobotanikai Nap</p>	<p>Őslénytan-Rétegtani Szakosztály</p>
II. negyedév	<p>Vízföldtani Ankét</p>	<p>Közép- és Északdunántúli Területi Szervezet</p>
Szeptember	<p>50 éves a dunántúli szénhidrogénkutatás</p>	<p>Déldunántúli Területi Szerv. MGE és OMBKE Zala megyei Csoport</p>
Október	<p>Szedimentológiai Ankét</p> <p>A szénhidrogén prognózis földtani vonatkozásai</p> <p>Az építőipari és ásványbányászati nyersanyagok értékelése</p> <p>Somogy megyei Regionális Ankét</p>	<p>Alföldi Területi Szervezet</p> <p>Budapesti Területi Szervezet</p> <p>Gazdaságföldtani Szakosztály</p> <p>Dunántúli Területi Szervezet és MHT Somogy megyei Csoport</p>
November	<p>Korszerű vizsgálati módszerek alkalmazása agyagásványokon</p>	<p>Agyagásványtani Szakosztály</p>

November	A Rózsadombon folyó építkezésekkel kapcsolatos mérnökgeológiai problémák	Mérnökgeológia-Környezet-földtani Szakosztály
	Formációk, továbbképző tanfolyam	Ifjúsági Bizottság Óslénytán-Rétegtani Szakosztály
November vagy december	A lemeztektonika és érekképződés kapcsolata a mediterrán térségben	Általános Földtani Szakosztály
III. vagy IV. negyedév	Paleobiológiai és evolúciós problémákról	Óslénytán-Rétegtani Szakosztály
<i>Terepbejárások</i>		
Április	A Budai-hegységbe	Budapesti Területi Szervezet
Május	A balatonfői alaphegységi rögök megtekintése	Általános Földtani és Óslénytán-Rétegtani Szakosztály
	A Duna—Tisza közti szikes tavak tanulmányozására	Alföldi Területi Szervezet és MHT Szegedi Területi Szervezete
Június	Kőszeg—Sopron hegység őslénytani és rétegtani viszonyainak bemutatására	Óslénytán-Rétegtani Szakosztály
	Mérnökgeológiai Szeminárium szlovákiai terepbejárással egybekötve	Mérnökgeológiai Szakosztály
Október	2—3 napos nagy-alföldi terepbejárás	Ifjúsági Bizottság

Ebben az évben is megrendezzük a közeljövő nemzetközi rendezvényeire (RCMNS, Kárpát—Balkán Geológiai Asszociáció) benevezett hazai előadások bemutatását, mint ahogy már január—februárban megtörtént a múlt év legújabb nemzetközi geológiai eseményének, a 27. Nemzetközi Geológiai Kongresszusnak visszatekintő feldolgozása. Ez évi vándorgyűlésünket a 8. RCMNS kongresszus köztes kirándulásaiival egybekötve szeptember 19-én Ipolytarnócon tartjuk.

Nemzetközi kötelezettségeink sorából kiemelkedik a Neogén Rétegtan-Mediterrán Regionális Bizottsága 8. kongresszusa, amelyet szeptember 15—22 között tartunk a Budapesti Kongresszusi Központban. A végső tudnivalókat tartalmazó 3. körülményre a napokban postázzuk, illetve részben már postáztunk. A 2. körülményre történt reagálás alapján 200 körüli résztvevővel számolhatunk külföldről. Ha karikírozni akarnám a helyzetet, azt kellene mondanom, hogy egyetlen érdekelt ország részvétele kétséges: Magyarorszáé. Már tudniillik az eddig beérkezett jelentkezési lapokat illetően. Tény, hogy szóbeli ígéretek, írásban rögzített előadáscímeket az előadók neveivel kaptuk, ehhez azonban a pontosan kitöltött jelentkezési lap is szükségeltetik. A további tévedések elkerülése végett szeretném kiemelni, hogy az RCMNS elnöksége által kinevezett Nemzetközi Szervező Bizottság döntése értelmében előadást csak olyan személy tarthat, aki adott határidőre (1985. március 31.) a részvételi díjat befizeti, és az előadáskivonatot a Szervezőbizottságnak megküldi. Márpedig az „igazság pillanata”, március 31, vészesen közeledik. Kérjük tehát érdekelt tagtársainkat,

különösen a főgeológusokat, hogy a fentiek értelmében szükséges lépéseket a tisztas magyar részvétel érdekében tegyék meg.

Ez az esemény nem szabad, hogy háttérbe szorítsa többi nemzetközi kötelezettségeinket. Így részt veszünk az Európai Földtani Társulatok 5. találkozásán (Edinburgh), a Kárpát—Balkán Geológiai Asszociáció 13. kongresszusán (Krakkó) és a 18. Európai Mikropaleontológiai Kollokviumon (Cagliari). Ez utóbbi különösen fontos, mivel a 20., 1989-ben esedékes kollokviumot Magyarországon szeretnénk megtartani.

Tisztelt Küldöttközgyűlés !

Az utóbbi évtized egyik legnagyobb szénhidrogén kutatási siker sztorija egy Európában alig ismert kis kanadai társaság nevéhez fűződik. Sok éves szívós munka eredményeképpen, szedimentológiai-tektonikai megfigyelésekre felépített kutatási koncepciójukban rendíthetetlenül és megingathatatlanul bízva akkor is, amikor minden reménytelennek látszott, minden eddigi teleptani szabályt cáfoló helyzetben, a Sziklás-hegység keleti előterében vizes rétegek alatt megtalálták Kanada eddigi legnagyobb, közel 1000 milliárd m³ kezdeti földtani vagyonnal rendelkező földgáztelepét. E cég, a „Canadian Hunters” elnöke szobájának falát egyetlen szerény felirat díszíti:

11. parancsolat: Sose add fel!

Amikor végignézzünk — sokszor szerénynek vélt vagy valóban olyan — eredményeinken, számba vesszük ambícióinkat, az előttünk álló feladatokat és szembeállítjuk a nehézségekkel és a rendelkezésünkre álló eszközök korlátozott voltát, akkor kezdjük csak megérteni kanadai kollégánk jelszavának igazát. Érvényes ez a tényleges földtani kutatáson túl a társulati munkára is, sőt talán sokkal tágabban is minden emberi munkálkodásra. Így talán nem stilszerűtlen, hogy az 1984-es évről szóló beszámoló végén ezt a jelszót ajánlva szíves figyelmükbe kívánok 1985-ös céljaikhoz mindenkinek sikeres munkálkodást, jó egészséget és jó szerencsét !